Računalni vid Ključne točke u prostoru mjerila

Josip Šarić

Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilište u Zagrebu

28. listopada 2022.

Pregled

- 1 Uvod i motivacija
- 2 Laplaceov operator
- 3 Prostor mjerila
- 4 SIFT

Invarijantnost na mjerilo

- Cilj: Odrediti korespondenciju međusobno razmaknutih pogleda
- različiti smjerovi gledanja (oblik!)
- različita udaljenost kamera od scene (mjerilo!)

(a) Scale change of 3.9 and rotation of 17°.

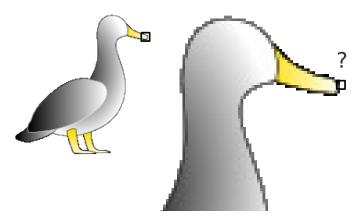

(b) Scale change of 1.8 and viewpoint change of 30°

Invarijantnost na mjerilo

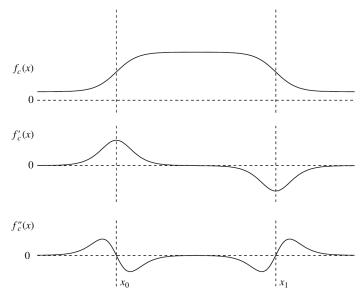
- Što fali Harrisu?
- rotacijski invarijantan, ali ne i invarijantan na mjerilo
- nema deskriptor značajki

Pregled

- 1 Uvod i motivacija
- 2 Laplaceov operator
- Prostor mjerila
- 4 SIFT

Druga derivacija u rubovima

Laplaceov operator

- Definicija: $\nabla^2 I = \frac{\partial^2 I}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 I}{\partial y^2}$
- diskretizacija uz pomoć metode konačnih razlika:

$$\frac{\partial^2 I}{\partial x^2} \approx \frac{I(x+h,y) - 2I(x,y) + I(x-h,y)}{h^2} \tag{1}$$

$$\frac{\partial^2 I}{\partial y^2} \approx \frac{I(x, y+h) - 2I(x, y) + I(x, y-h)}{h^2}$$
 (2)

konvolucijska jezgra:

Laplaceov operator kao detektor rubova

- detektira rubove metodom provjere prolaska kroz nulu (eng. zero-crossing)
- ne određuje orijentaciju i smjer ruba
- osjetljiv na šum

LoG - Laplacian of Gaussian

- primijenom Gaussovog glađenja prije Laplaceovog operatora dobivamo tkz. LoG operator (Laplacian of Gaussian)
- zbog asocijativnosti konvolucije prvo možemo konvoluirati Laplaceovu i Gaussovu jezgru, a zatim novu jezgru sa slikom:

$$\nabla^2[G_{\sigma}(x,y)*I(x,y)] = \nabla^2G_{\sigma}(x,y)*I(x,y) = LoG_{\sigma}*I(x,y) \quad (4)$$

algebarski podsjetnik:

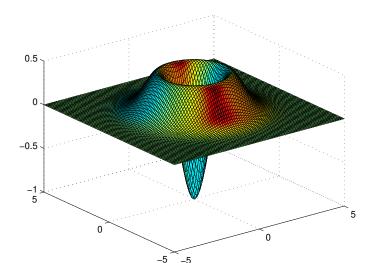
$$G_{\sigma}(x,y) = \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma^2}} e^{-\frac{x^2+y^2}{2\sigma^2}}$$
 (5)

$$LoG = \frac{\partial^2}{\partial x^2} G_{\sigma}(x, y) + \frac{\partial^2}{\partial y^2} G_{\sigma}(x, y)$$
 (6)

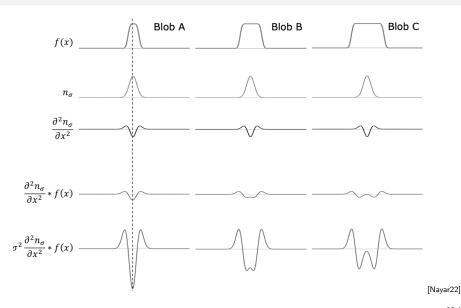
$$=\frac{x^2+y^2-2\sigma^2}{\sigma^4}e^{-(x^2+y^2)/2\sigma^2}$$
 (7)

LoG - Laplacian of Gaussian

• izgled jezgre LoG operatora podsjeća na sombrero, pa je poznat i kao "mexican hat operator"

LoG kao detektor blobova - 1D

NLoG kao detektor blobova u slici

- blob regija s pikselima međusobno sličnog intenziteta, ali različitog od njihove okoline
- blobovi često odgovaraju istaknutim dijelovima slike koje želimo detektirati
- za detekciju blobova možemo koristiti normalizirani LoG

$$NLoG = \sigma^2(\nabla^2 G_{\sigma}(x, y) * I(x, y))$$
 (8)

- ullet ekstremni odziv u blobovima veličine prilagođene skali σ
- kako bismo pronašli blobove različitih veličina moramo koristiti NLoG s različitim vrijednostima $\sigma \to \text{prostor mjerila}$

Pregled

- Uvod i motivacija
- 2 Laplaceov operator
- Prostor mjerila
- 4 SIFT

Prostor mjerila

• prostor mjerila možemo definirati kao

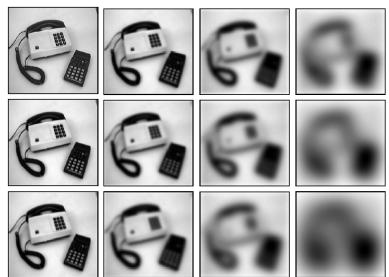
$$S(x, y, \sigma) = G_{\sigma}(x, y) * I(x, y)$$
(9)

- ullet prostor mjerila odgovara funkciji slike proširene za parametar σ koji opisuje mjerilo
- ullet pronalaskom ekstrema u prostoru mjerila pronalazimo lokacije blobova, ali i njihovo mjerilo σ koja je proporcionalna veličini bloba
- u praksi izaberemo neki diskretan skup mjerila
- ullet zgodno svojstvo Gaussiana: $G_{\sigma_1}(x,y)*G_{\sigma_2}(x,y)=G_{\sqrt{{\sigma_1}^2+{\sigma_2}^2}}(x,y)$

Zadatak - konstrukcija prostora mjerila

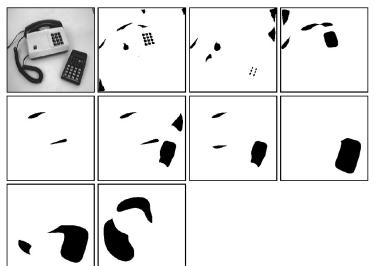
Razmatramo konstrukciju prostora mjerila prema pravilu $\sigma_k = \sigma_0 \cdot s^k$, gdje je σ_0 početno mjerilo, a s konstanta. Odredite s ako želimo stvoriti prostor mjerila s ukupno pet razina, gdje vrijedi $\sigma_4 = 2\sigma_0$. Odredite mjerilo za sve razine prostora mjerila, te mjerila Gaussovih jezgri ako prostor mjerila stvaramo uzastopnim konvolucijama, a $\sigma_0 = 1$.

Lindeberg - detekcija značajki u prostoru mjerila

[Lindeberg93]

Lindeberg - 50 najvažnijih blobova

[Lindeberg93]

Pregled

- 1 Uvod i motivacija
- 2 Laplaceov operator
- Prostor mjerila
- 4 SIFT

Detekcija značajki u prostoru mjerila

- SIFT scale invariant feature transform (Lowe, 1999 i 2004)
- detektira značajke invarijantne na skalu i rotaciju
- svakoj značajki pridružuje deskriptor s 128 elemenata

[vlfeat.org]

SIFT

- Koraci algoritma SIFT:
 - Konstrukcija prostora mjerila i DoG aproksimacija LoG-a
 - Pronalazak ekstrema u prostoru mjerila
 - Lokalizacija ključnih točaka
 - Izračun orijentacije ključnih točaka
 - Izračun deskriptora ključnih točaka

SIFT - aproksimacija operatora NLoG

- algoritam SIFT ne primjenjuje izravno operator NLoG na sliku, nego ga aproksimira razlikom slika različitih mjerila (DoG - Difference of Gaussians)
- ova aproksimacija slijedi iz jednadžbe za difuziju topline:

$$\frac{\partial G}{\partial \sigma} = \sigma \nabla^2 G \tag{10}$$

$$\sigma \nabla^2 G = \frac{\partial G}{\partial \sigma} \approx \frac{G(x, y, k\sigma) - G(x, y, \sigma)}{k\sigma - \sigma}$$
 (11)

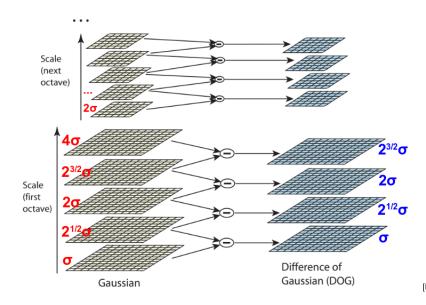
$$(k-1)\sigma^2\nabla^2 G \approx G(x,y,k\sigma) - G(x,y,\sigma)$$
 (12)

 ova aproksimacija nam omogućuje da prvo napravimo prostor mjerila, a zatim jednostavnim oduzimanjem slika susjednih mjerila dobijemo odzive NLoG operatora

SIFT - konstrukcija prostora mjerila

- SIFT-ov prostor mjerila sastoji se od niza oktava
- jednu oktavu čini niz slika čije se mjerilo postupno povećava
- ullet sve slike unutar jedne oktave imaju istu prostornu rezoluciju, koja se polovi s prelaskom na sljedeću oktavu ullet piramida slika
- dizajn SIFT-ovog prostora mjerila kontroliramo sa sljedećim parametrima:
 - broj oktava
 - broj intervala S
 - ullet početno mjerilo σ_0
- mjerilo susjednih slika unutar oktave tada se razlikuje s faktorom $k=2^{1/S}$
- broj intervala odgovara broju mjerila na kojima tražimo lokalni ekstrem odziva DoG

SIFT - prostor mjerila za S=2

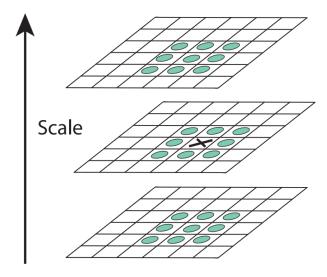
SIFT - prostor mjerila

- u praksi se pokazalo da je S=3 optimalan broj intervala
- članak također predlaže ulaznu sliku uvećati dva puta bilinearnom interpolacijom te započeti konstrukciju piramidalnog prostora mjerila od te rezolucije

SIFT - pronalazak ekstrema u prostoru mjerila

- lokalne ekstreme u prostoru mjerila pronalazimo provjerom maksimuma odziva DoG unutar pomične kocke dimenzija $3 \times 3 \times 3$
- kocka se dakle pomiče po prostornim koordinatama, ali i po dimenziji mjerila
- detekciju ekstrema provodimo zasebno za svaku oktavu

SIFT - pronalazak ekstrema u prostoru mjerila

[Lowe04]

- SIFT nakon detekcije lokalnih ekstrema na diskretnoj rešetci provodi preciznu lokalizaciju ključnih točaka
- to za rezultat ima subpikselsku preciznost
- postupak se temelji na aproksimaciji 3D kvadratne funkcije kroz 27 točaka unutar odgovarajuće pomične kocke

- pretpostavimo koordinatni sustav čije ishodište odgovara točki ekstrema na diskretnoj rešetci
- tada aproksimiramo funkciju $D(\mathbf{x})$ gdje $\mathbf{x} = (x, y, \sigma)$ odgovara odmaku od prostornih koordinata te mjerila razmatranog ekstrema
- funkciju možemo razviti u Taylorov red do kvadratnog člana

$$D(\mathbf{x}) = D(\mathbf{0}) + \nabla D(\mathbf{0}) \cdot \mathbf{x} + \frac{1}{2} \mathbf{x}^{\mathsf{T}} \mathbf{H}(\mathbf{0}) \mathbf{x}$$
 (13)

- podsjetimo se da radimo razvoj oko točke ekstrema, pa konstante D, ∇D i **H** odgovaraju vrijednostima funkcije, prve derivacije odnosno Hesseove matrice u točki ekstrema na diskretnoj rešetci
- ako deriviramo razvijenu funkciju D i izjednačimo s nulom, dobivamo nove subpikselske koordinate ekstrema:

$$\mathbf{x}^* = -\mathbf{H}^{-1}(\mathbf{0}) \cdot \nabla D(\mathbf{0}) \tag{14}$$

- funkciju D ćemo još dodatno iskoristiti kako bismo odbacili nestabilne ekstreme s niskim kontrastom
- to radimo na način da evaluiramo funkciju D u novom ekstremu \mathbf{x}^* , te odbacimo sve ključne točke koje imaju $|D(\mathbf{x}^*)| < 0.03$

- dodatno u ovom koraku ćemo odbaciti ključne točke detektirane zbog visokog odziva DoG jezgre na rubovima
- razmatra se omjer veće i manje svojstvene vrijednosti Hesseove matrice na mjerilu ključne točke
- kod rubova taj omjer ima visoku vrijednost
- po uzoru na Harrisa umjesto izračuna svojstvenih vrijednosti, računa se njihov omjer preko determinante i traga matrice
- podsjetnik (α i β su svojstvene vrijednosti):

$$\mathbf{H} = \begin{bmatrix} D_{xx} & D_{xy} \\ D_{xy} & D_{yy} \end{bmatrix} \tag{15}$$

$$Tr(\mathbf{H}) = D_{xx} + D_{yy} = \alpha + \beta \tag{16}$$

$$Det(\mathbf{H}) = D_{xx} \cdot D_{yy} - D_{xy}^2 = \alpha \cdot \beta \tag{17}$$

• pretpostavimo da je α veća svojstvena vrijednost i uvedemo konstantu r za koju vrijedi $\alpha=r\beta$

$$\frac{Tr(\mathbf{H})^2}{Det(\mathbf{H})} = \frac{(\alpha + \beta)^2}{\alpha\beta} = \frac{(r\beta + \beta)^2}{r\beta^2} = \frac{(r+1)^2}{r}$$
(18)

 kako bismo provjerili omjer svojstvenih vrijednosti dovoljno je napraviti sljedeće

$$\frac{Tr(\mathbf{H})^2}{Det(\mathbf{H})} < \frac{(r+1)^2}{r} \tag{19}$$

• u praksi r postavljamo na 10, te odbacujemo sve ključne točke koje ne ispunjavaju gornji uvjet

SIFT - orijentacije ključnih točaka

- određivanje orijentacije ključne točke je važno za postupak izlučivanja deskriptora invarijantnih na rotaciju
- u SIFT-u orijentaciju ključne točke određujemo na temelju histograma orijentacija iz njenog susjedstva u slici najbližeg mjerila
- \bullet u ovome koraku histogram razlikuje 36 orijentacija što znači da svaki bin pokriva 10°
- svaka točka unutar regije doprinosi histogramu s vrijednošću umnoška njene magnitude i Gaussove funkcije odgovarajućeg mjerila centrirane u ključnoj točki
- dakle najveći utjecaj na orijentaciju ključne točke imaju bliski susjedi s velikom magnitudom

SIFT - orijentacije ključnih točaka

- nakon prikupljanja histograma pronalazimo njegov maksimum, te također sve orijentacije čija je vrijednost (frekvencija) barem 80% maksimalne
- za svaku orijentaciju koja zadovoljava taj uvjet stvaramo po jednu ključnu točku
- možemo dakle imati više ključnih točaka na istoj lokaciji, ali različitih orijentacija
- kako bismo preciznije odredili orijentaciju ključne točke pronalazimo parabolu koja najbolje opisuje odgovarajući ekstrem i njegove susjedne vrijednosti u histogramu
- konačno orijentacija ključne točke odgovara tjemenu te parabole

SIFT - izračun deskriptora

- deskriptor ključne točke odgovara konkatenaciji orijentacijskih histograma izračunatih unutar disjunktnih 4 \times 4 prozora u susjedstvu veličine 16×16
- u ovome koraku histogram razlikuje 8 mogućih orijentacija
- zbog toga je dimenzionalnost SIFT deskriptora značajki 128
 - $128 = 16 \cdot 8$
 - 16 = broj različitih prozora dimenzija 4 imes 4 u susjedstvu dimenzija 16 imes 16
 - 8 = dimenzija histograma kojeg računamo unutar svakoga prozora

SIFT - postupak izračuna deskriptora

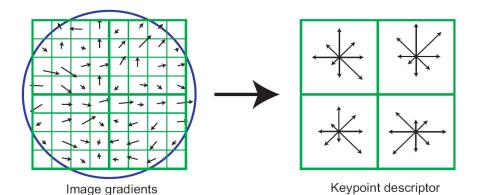
- na slici koja odgovara mjerilu razmatrane ključne točke izračunamo gradijente, te magnitude i orijentacije svih piksela
- lokaciju i orijentaciju svakog piksela iz susjedstva rotiramo prema orijentaciji razmatrane ključne točke → invarijantnost na rotaciju!
- prema toj rotiranoj lokaciji određujemo pripadnost te točke jednom od disjunktnih prozora odnosno histogramu

SIFT - postupak izračuna deskriptora

- slično kao i ranije doprinos svakog piksela iz susjedstva određen je umnoškom njegove magnitude i težine određene prema Gaussu
- centar ovog Gaussa postavi se u razmatranu ključnu točku, a njegova standardna devijacija na mjerilo ključne točke uvećano faktorom 1.5
- kako bi se poboljšala invarijantnost na lokalne pomake, a posebice u graničnim područjima, doprinos svakog piksela se prema trilinearnoj interpolaciji također dijeli na susjedne histograme te orijentacije
- na kraju se svi histogrami konkateniraju u jedan vektor koji se zatim:
 - normalizira na jediničnu udaljenost
 - vrijednost svakog elementa vektora se ograniči na maksimalno 0.2
 - ponovno normalizira na jediničnu udaljenost

SIFT - ilustracija izračuna deskriptora

- ullet ilustracija izračuna deskriptora za susjedstvo veličine 8×8 podijeljeno na 4 prozora veličine 4×4
- dimenzija deskriptora u ovom slučaju bila bi $4 \times 8 = 32$

[Lowe04]

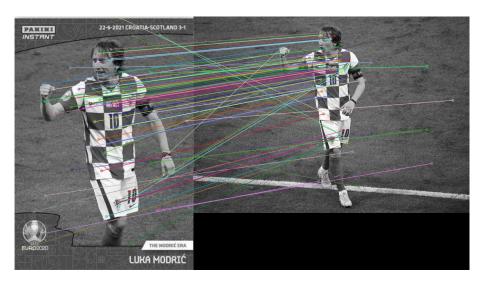
SIFT - primjena na uparivanje ključnih točaka

• deskriptore možemo uspoređivati pomoću L2 udaljenosti

SIFT - primjena na uparivanje ključnih točaka

SIFT - primjena na panoramsko spajanje slika

(g) Images aligned according to a homography

[Brown07]

SIFT - primjena na pronalazak primjeraka

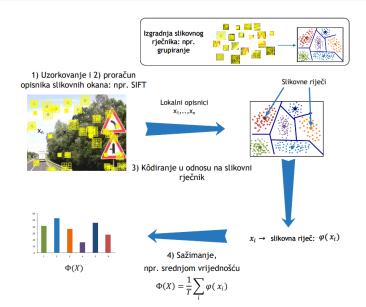

[Lowe04] 41 / 44

SIFT - primjena na pronalazak primjeraka

SIFT - primjena na klasifikaciju slika

Materijali

- Članak: https://www.cs.ubc.ca/~lowe/papers/ijcv04.pdf
- Neslužbena implementacija u pythonu: https://medium.com/@russmislam/ implementing-sift-in-python-a-complete-guide-part-1-306a9
- Video predavanja 4 i 12-16: https://www.youtube.com/playlist? list=PL2zRqk16wsdqXEMpHrc4Qnb5rA1Cylrhx